Bijlage 2 Voortoets huidig gebruik Donkse Laagten

De voortoets is achtereenvolgend gerapporteerd in de onderstaande paragrafen. In de tabel 11-1 is de conclusie weergegeven. Bestaand gebruik is niet vergunningplichtig indien zo is aangegeven in Tabel 11-1 en de activiteit in dezelfde mate en omvang wordt uitgevoerd als beschreven in bijlage 2. Alle wijzigingen van een activiteit ten opzichte van de referentiesituatie dienen opnieuw te worden getoetst.

Natuurbeheer en onderhoud

In de onderstaande paragrafen staat het huidig gebruik en de uitkomst van de voortoets beschreven betreffende natuurbeheer en onderhoud. In hoofdstuk 8 zijn de instandhoudingsmaatregelen en het reguliere beheer voor de komende beheerplanperiode beschreven.

Tabel 0-1 Huidige gebruik (Natuurbeheer en onderhoud) binnen het Natura 2000-gebied Donkse Laagten. Ten behoeve van de leesbaarheid en functie van de tabel is er voor gekozen om te verwijzen naar elders opgenomen beschrijvingen van het rapport

Gebruik	Opmerking bij gebruik	Wie	Deelgebied/ locatie	Omvang/ frequentie	Wijziging
Natuurbeheer (Maaien en hooien, bemesting, peilbeheer, greppelonderhoud, slotenschonen, sloten baggeren, gefaseerd rietoever beheer, knotten van knotbomen)	Zie Hoofdstuk 8	-	Zie Hoofdstuk 8	Zie Hoofdstuk 8	-
Instandhoudings maatregelen	Zie Hoofdstuk 8	-	Zie Hoofdstuk 8	Zie Hoofdstuk 8	-
Baggerwerkzaamheden Achterwaterschap	Baggerwerkzaamheden vinden een keer in de 18 jaar grootschalig plaats.	-	Achterwaterschap	-	-
Eendenkooi	In Donkse Laagten ligt een eendenkooi. Activiteiten in en onderhoudswerkzaamheden aan de eendenkooi worden uitgevoerd binnen de begrenzing van de eendenkooi. Activiteiten, die in de winter plaatsvinden, zijn het voeren van staleenden, controlerondes, vangen van wilde eenden, wegvangen van mannelijke eenden en onderhoud (knotten van wilgen, het verwijderen van opschietend hout, het schoonhouden van de randen van de kooiplas en het repareren van de rietschermen die langs de vangpijpen staan).	-	-	-	-

Natuurbeheer & Instandhoudingsmaatregelen

Met de invoering van de Omgevingswet is de Wet Natuurbescherming (Wnb) ingetrokken en zijn de bepalingen daaruit overgegaan in de Omgevingswet en in de daaraan hangende Amvb's (het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving, het Omgevingsbesluit). Deze omzetting is 'beleidsneutraal' gebeurd. Dat wil zeggen dat materieel gezien de regels nog steeds hetzelfde zijn

en dat de rechtspraak die onder de Wnb tot stand is gekomen nog onverminderd het juridische kader weergeeft. Dit volgt bijvoorbeeld uit deze passage uit de wetsgeschiedenis: “Bij de parlementaire behandeling van het voorstel voor de Wet natuurbescherming is door het toenmalige kabinet meermalen bevestigd dat het normenkader en de instrumenten ongewijzigd zullen overgaan en dat geen afbreuk wordt gedaan aan het beschermingsniveau; de overgang van de regels over de bescherming van de natuur en de daarbij horende bevoegdheidsverdeling geschiedt dus beleidsneutraal.”. (Kamerstukken II 2017/18, 34985, nr. 3, p. 7).”

Op basis van onderstaande artikelen uit de Omgevingswet (die onverkort zijn doorgevoerd vanuit de Wnb, kan worden geconcludeerd dat zowel natuurbeheer als instandshoudingsmaatregelen vrijstelling kent van de vergunningplicht en derhalve onverkort vergunningvrij in het beheerplan kunnen worden opgenomen en dat daarmee geen Passende Beoordeling voor deze activiteiten nodig is. Artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Omgevingswet juncto de bijlage bij (artikel 1.1) Omgevingswet, met de bepaling: “activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied;” Artikel 11.18 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal): “Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, is niet van toepassing op projecten die zijn beschreven in en worden gerealiseerd overeenkomstig een beheerplan”.

Baggerwerkzaamheden Achterwaterschap

Effectenbeschrijving

Baggerwerkzaamheden zijn van de overwinterende vogels afgeschermd door de kade, hierdoor is de verstoring zeer gering. Daarnaast is de frequentie ook zeer laag, zodat de negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen zeer beperkt al dan niet verwaarloosbaar zijn in Donkse Laagten.

Beoordeling

Significante negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Eendenkooi

Effectenbeschrijving

De eendenkooi is ruimtelijk van het overwinteringsgebied van de ganzen en kleine zwanen afgescheiden door het kooibos. De activiteiten in de eendenkooi veroorzaken daardoor geen visuele verstoring van brandgans, kolgans en kleine zwaan. Geluidsverstoring is wel mogelijk wanneer er in de winterperiode activiteiten plaatsvinden in de eendenkooi. Activiteiten die in de winter plaatsvinden, zijn het voeren van staleenden, controlerondes, vangen van wilde eenden, wegvangen van mannelijke eenden en onderhoud (knotten van wilgen, het verwijderen van opschietend hout, het schoonhouden van de randen van de kooiplas en het repareren van de rietschermen die langs de vangpijpen staan). Bij het voeren van de staleenden en het lopen van de controlerondes door het gebied van de eendenkooi, wordt geen geluid geproduceerd dat verstoring van de kolgans, brandgans en de kleine zwaan teweeg kan brengen. Deze activiteiten hebben dan ook geen negatief effect op de instandhoudingsdoelen voor de kolgans, brandgans en de kleine zwaan. Bij het vangen van eenden (wilde eenden en mannelijke staleenden) en de onderhoudswerkzaamheden aan de eendenkooi kan wel sprake zijn van geluidsverstoring. Hierbij kan gekwaak van de in het nauw gedreven eenden en geluid van kleine machines zoals kettingzagen voorkomen. Deze verstoring zal echter zeer beperkt zijn.

Beoordeling

Significante negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Inventarisatie en onderzoek

In de onderstaande paragrafen staat het huidig gebruik en de uitkomst van de voortoets beschreven betreffende Inventarisatie en onderzoek. Inventarisatie en monitoringsgebruik in Donkse Laagten staat in hoofdstuk 9 in detail beschreven. In Donkse Laagten worden verschillende vormen van monitoring en inventarisatie uitgevoerd. Monitoring is van belang om een goed beeld van de aanwezige soorten, de staat van instandhouding van de soorten in het gebied en de effecten van genomen maatregelen te krijgen en te behouden.

Tabel 0-2 Huidig gebruik (Inventarisatie en onderzoek) binnen het Natura 2000-gebied Donkse Laagten.

Gebruik	Opmerking bij gebruik	Wie	Deelgebied/ locatie	Omvang/ frequentie	Wijziging
Abiotiek	Bodemonderzoek. Hierbij wordt éénmalig een bodemmonster gestoken. De dichtheid aan bodemmonsters is laag, maximaal 3 per hectare, meestal veel minder.	-	-	Incidenteel	-
	Hydrologische inventarisaties: Monitoring van de waterkwaliteit van boezem en diverse sloten	WSRL	2 opname punten buiten openbare wegen	Wekelijks tot maandelijks	-
Biotiek	Inventarisatie van vegetatie en amfibieën	-	-	Buiten het winterhalfjaar	-
	Vogelinventarisaties (ganzentellingen en ringwaarnemingen)	SBB; NVW	Vanaf openbare wegen	Jaarrond	-
	Broedvogelinventarisatie	-	-	Buiten winterperiode	-
	Steltlopertelling	-	-	-	
	Weidevogel en BMP-broedvogeltellingen	SBB	-	Buiten de winterperiode	-
	Naturalis insectenonderzoek en wur graslandonderzoek, waarin ganzenschade en kruidensamenstelling worden meegenomen.	Naturalis & WUR	-	-	-
	Zoogdieronderzoek met vallen of met zichtwaarnemingen of geluid.	-	In de percelen	Incidenteel	-

Bodemonderzoek

Effectenbeschrijving

Bodemonderzoek wordt slechts zeer incidenteel uitgevoerd. Hierbij wordt éénmalig een bodemmonster gestoken. De dichtheid aan bodemmonsters is laag, maximaal 3 per hectare, meestal veel minder. Voor het onderzoek dat in de winter en buiten de vrij toegankelijke paden plaatsvindt, beoordelen medewerkers van Staatsbosbeheer en de Natuur- en Vogelwacht voorafgaand aan de activiteit of er verstoring van kleine zwanen of een groep (van meer dan 100 individuen) kolganzen of brandganzen plaats zal vinden. Wanneer dit het geval kan zijn, wordt de activiteit op dat moment niet uitgevoerd. Door deze werkwijze treden er geen negatieve effecten (geluidsverstoring en visuele verstoring) op bij de Inventarisatie- en monitoringsactiviteiten van de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan.

Beoordeling
Inventarisatie- en monitoringsactiviteiten die worden uitgevoerd ten behoeve van de instandhoudingsdoelen zijn een onderdeel van natuurbeheer. Op basis van de artikelen uit de Omgevingswet die onverkort zijn doorgevoerd vanuit de Wnb (zie Natuurbeheer en onderhoud), kan worden geconcludeerd dat zowel natuurbeheer als instandhoudingsmaatregelen vrijstelling kent van de vergunningplicht en derhalve onverkort als vergunningvrij in het beheerplan kunnen worden opgenomen en dat daarmee geen Passende Beoordeling voor deze activiteiten nodig is.

Hydrologische inventarisaties

Effectenbeschrijving
Monitoring van de waterkwaliteit van de boezem en diverse sloten vindt door Waterschap Rivierenland plaats op een aantal locaties in (de omgeving van) het gebied. De frequentie van opname wisselt sterk: van wekelijks tot minder dan éénmaal per maand. De meeste locaties zijn via openbare wegen te bereiken. Sommige opnamepunten liggen op een locatie die voor publiek niet vrij toegankelijk is. Binnen de begrenzing van Donkse Laagten zijn twee opnamepunten aanwezig.

De meeste meetpunten van het waterschap zijn bereikbaar vanaf openbaar toegankelijke wegen. De aanwezigheid van de medewerker is dan vergelijkbaar met de aanwezigheid van wandelaars (zie de beoordeling van wandelen). Voor twee meetpunten moet het gebied betreden worden. Het gaat om meetpunten die éénmaal per maand worden opgenomen. Bij deze metingen zijn medewerkers ongeveer een half uur in het gebied aanwezig. Door de lage frequentie en intensiteit van deze activiteit zijn negatieve effecten dermate beperkt dat invloed hiervan op de instandhoudingsdoelen voor de kolgans, brandgans en de kleine zwaan als verwaarloosbaar beoordeeld is.

Beoordeling
Zie beoordeling bodemonderzoek.

Inventarisatie van vegetatie en amfibieën

Effectenbeschrijving
Inventarisatie van vegetatie en amfibieën vindt over het algemeen buiten het winterhalfjaar plaats.

Beoordeling
Zie beoordeling bodemonderzoek.

Vogelinventarisaties, broedvogelinventarisatie, steltlopertelling, weidevogel en BMP-broedvogel-tellingen

Effectenbeschrijving
Vogelinventarisaties worden jaarrond uitgevoerd vanaf de openbare wegen. Vogelinventarisaties die in de winterperiode worden uitgevoerd (ganzentellingen en ringwaarnemingen), vinden plaats vanaf de openbare wegen. Hierdoor wordt het gebied niet betreden en is verstoring (geluidsverstoring, visuele verstoring) van de kolgans, brandgans en de kleine zwaan zeer minimaal. De aanwezigheid van de medewerker is dan vergelijkbaar met de aanwezigheid van wandelaars (zie de beoordeling van wandelen).

Indien er in de winterperiode inventarisatieactiviteiten buiten de openbare wegen en paden uitgevoerd worden, wordt er rekening gehouden met deze vogelsoorten. Medewerkers van Staatsbosbeheer en de Natuur- en Vogelwacht beoordelen voorafgaand aan de activiteit of er verstoring van kleine zwanen of een groep (van meer dan 100 individuen) kolganzen of brandganzen plaats zal vinden. Wanneer dit het geval kan zijn, wordt de activiteit op dat moment niet uitgevoerd.

Door deze werkwijze treden er bij inventarisatie- en monitoringsactiviteiten geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan op.

Beoordeling
Zie beoordeling bodemonderzoek.

Naturalis insectenonderzoek en WUR graslandonderzoek

Effectenbeschrijving
Naturalis insectenonderzoek en WUR graslandonderzoek, waarin ganzenschade en kruidensamenstelling worden meegenomen, wordt over het algemeen buiten het winterhalfjaar uitgevoerd.

Beoordeling
Zie beoordeling bodemonderzoek.

Zoogdieronderzoek

Effectenbeschrijving
Zoogdieronderzoek vindt incidenteel plaats in de percelen met behulp van vallen of door middel van zichtwaarnemingen of geluid.

Beoordeling
Zie beoordeling bodemonderzoek.

Schadebestrijding binnen het Natura 2000-gebied Donkse Laagten

In de onderstaande paragrafen staat het huidig gebruik en de uitkomst van de voortoets beschreven betreffende schadebestrijding binnen het Natura-2000 gebied Donkse Laagten.

Tabel 0-3 Huidig gebruik (Schadebestrijding) binnen het Natura 2000-gebied Donkse Laagten.

Gebruik	Opmerking bij gebruik	Wie	Deelgebied/ locatie	Omvang/ frequentie	Wijziging
Standganzen	Bij ~~zomer~~standganzenbeheer gaat het om het beheren van de populatie standganzen cf het faunabeheerplan ganzen buiten de aangewezen periode voor de aangewezen winterdoelsoorten van het gebied.	SBB/WBE	-	Zomer	-
Muskusratten	Bij de bestrijding van muskusratten wordt gewerkt volgens de 'Gedragscode voor muskusrat en beverrat'.	WSRL	De randen van het gebied. Langs doorgaande wegen en boezemkaden	jaarlijks in de winterperiode een vlakdekkende controle. ongeveer 20 werkdagen in beslag en vindt verspreid over een periode van 6 tot 8 weken plaats. De controle wordt bloksgewijs aangepakt.	-
Beverrat	Levendvangkooien uitgezet om te voorkomen dat de soort zich verder uitbreidt.	WSRL	-	In geval van een melding.	-

Gebruik	Opmerking bij gebruik	Wie	Deelgebied/ locatie	Omvang/ frequentie	Wijziging
Ongewenste plantensoorten	Indien noodzakelijk voert Staatsbosbeheer bestrijding van exoten (grote waternavel en reuzenberenklauw) uit. Incidenteel is chemische bestrijding van diverse plantensoorten (o.a. akkerdistel, krul-, ridderzuring, Japanse duizendknoop) noodzakelijk.	SBB	-	Indien noodzakelijk	-
Faunabeheer	Faunabeheer wordt uitgevoerd conform de faunabeheerplannen en afgegeven toestemmingen. (vergunningen/vrijstellingen).	WBE	Donkse Laagten	-	-

Standganzenbeheer

Effectenbeschrijving

Indien noodzakelijk wordt door Staatsbosbeheer zomerganzenbeheer uitgevoerd. Dit wordt uitgevoerd Cconform het faunabeheerplan ganzen en de onderliggende vergunningen/vrijstellingen.Bij zomerganzenbeheer gaat het om het prikken van eieren van grauwe gans, kolgans, Nijlgans, Canadese gans en brandgans en het vangen van kolgans, brandgans, grote Canadese gans en soepgans. De instandhoudingsdoelen voor de kolgans, brandgans en de kleine zwaan in Donkse Laagten hebben betrekking op het gebied als overwinteringslocatie. Activiteiten buiten de winterperiode hebben dan ook geen negatief effect op deze instandhoudingsdoelen. Standganzenbeheer wordt enkel in de zomer uitgevoerd enkel uitgevoerd buiten de winterperiode en heeft dus geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen voor de kolgans, brandgans en de kleine zwaan.

Beoordeling

Faunabeheeractiviteiten die worden uitgevoerd ten behoeve van de instandhoudingsdoelen zijn een onderdeel van natuurbeheer. Op basis van de artikelen uit de Omgevingswet die onverkort zijn doorgevoerd vanuit de Wnb (zie Natuurbeheer en onderhoud), kan worden geconcludeerd dat zowel natuurbeheer als instandhoudingsmaatregelen vrijstelling kennen van de vergunningplicht en derhalve onverkort als vergunningvrij in het beheerplan kunnen worden opgenomen en dat daarmee geen Passende Beoordeling voor deze activiteiten nodig is.

Muskusratten- en beverratbestrijding

Effectenbeschrijving

Bij de bestrijding van muskusratten en beverratten wordt gewerkt volgens de ‘Gedragscode voor muskusrat en beverrat’. In Donkse Laagten komen muskusratten in beperkte aantallen voor. De bestrijding concentreert zich daarom op de randen van het gebied (langs de doorgaande wegen en boezemkaden). Daarmee wordt zoveel mogelijk voorkómen dat muskusratten vanuit de omgeving Donkse Laagten indringen en zich daar uitbreiden. Om uitbreiding van muskusratten binnen het gebied te voorkomen, vindt jaarlijks een vlakdekkende controle plaats op de aanwezigheid van muskusratten door bestrijders van Waterschap Rivierenland. Deze controle vindt in de winterperiode plaats en neemt verspreid over 6 tot 8 weken ongeveer 20 werkdagen in beslag. Dit varieert op basis van het aantal ingezette bestrijders en het aantal muskusratten dat wordt gevangen. De bestrijding vindt zoveel mogelijk te voet plaats om de rust van overwinterende ganzen en kleine zwanen zo min mogelijk te verstoren. Af en toe worden er quads gebruikt bij de bestrijding. De controle wordt bloksgewijs aangepakt. Wanneer er aanwijzingen zijn dat er muskusratten of beverratten aanwezig zijn, worden deze volgens de vigerende voorschriften (aanwijzing ex artikel 67 Ff-wet) bestreden. Er wordt gebruik gemaakt van klemmen en kooien, zodat betreding van het gebied als gevolg van

controle van de vangmiddelen tot een minimum wordt beperkt. Bijvangsten van watervogels worden zoveel mogelijk voorkomen door bijvoorbeeld stokjes voor de klemmen te plaatsen.

Een gedeelte van de muskusrattenbestrijding wordt in de winterperiode uitgevoerd. Deze activiteiten kunnen in principe een verstorende invloed (geluidsverstoring en visuele verstoring) hebben op aanwezige kolganzen, brandganzen en kleine zwanen. De muskusrattenbestrijders houden bij het uitvoeren van de werkzaamheden rondom muskusrattenbestrijders rekening met deze vogelsoorten en alle activiteiten worden in goed overleg met Staatsbosbeheer uitgevoerd. Voorafgaand aan de activiteit wordt beoordeeld of er verstoring van kleine zwanen of een groep (van meer dan 100 individuen) kolganzen of brandganzen plaats zal vinden. Wanneer dit het geval kan zijn, wordt het gebied niet betreden.

Muskusrattenbestrijders gebruiken in dit geval alleen de openbare wegen en paden, zodoende is de aanwezigheid van de muskusrattenbestrijder vergelijkbaar met de aanwezigheid van wandelaars. Wanneer er gebruik gemaakt wordt van een quad (via de wegen voor bestemmingsverkeer) is de aanwezigheid van de muskusrattenbestrijder vergelijkbaar met de aanwezigheid van bestemmingsverkeer. Negatieve effecten van muskusrattenbestrijding zijn dan ook dermate beperkt dat invloed van op de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan als verwaarloosbaar beoordeeld is.

Vanwege het zeer incidentele karakter van de bestrijding van beverratten, heeft deze activiteit geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen voor de kolgans, brandgans en de kleine zwaan.

Beoordeling
Zie beoordeling standganzenbeheer.

Ongewenste plantensoorten

Effectenbeschrijving
Indien noodzakelijk voert Staatsbosbeheer bestrijding van exoten (grote waternavel en reuzenberenklauw) uit in Donkse Laagten. Incidenteel is chemische bestrijding van diverse plantensoorten (bijvoorbeeld akkerdistel, krulzuring, ridderzuring, Japanse duizendknoop maar ook andere soorten) noodzakelijk. Chemische bestrijding wordt door Staatsbosbeheer enkel uitgevoerd nadat de noodzakelijkheid hiervan is beoordeeld en nadat goedkeuring is gegeven door de regiodirecteur van Staatsbosbeheer. Het grootste deel van de schadebestrijding vindt buiten de winterperiode plaats; reuzenberenklauw. Exotenbestrijding (grote waternavel) wordt wel in de winterperiode uitgevoerd.

Een gedeelte van de exotenbestrijding (grote waternavel) wordt wel in de winterperiode uitgevoerd. Deze activiteiten kunnen in principe een verstorende invloed (geluidsverstoring en visuele verstoring) hebben op aanwezige kolganzen, brandganzen en kleine zwanen.

Staatsbosbeheer houdt bij het uitvoeren van de werkzaamheden rondom exotenbestrijding echter rekening met deze vogelsoorten. Voorafgaand aan de activiteit wordt beoordeeld of er verstoring van kleine zwanen of een groep (van meer dan 100 individuen) kolganzen of brandganzen plaats zal vinden. Wanneer dit het geval kan zijn, wordt het gebied niet betreden. Dan wordt het exotenbeheer niet uitgevoerd, zodat er geen negatieve effecten zijn van dit gebruik op de instandhoudingsdoelen.

Beoordeling
Significante negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Faunabeheer

Effectenbeschrijving

Dit gebruik vindt plaats in overleg met Staatsbosbeheer. Hierdoor is overlap in tijd en ruimte uit te sluiten.

Beoordeling

Significante negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Recreatie

In de onderstaande paragrafen staat het huidig gebruik en de uitkomst van de voortoets beschreven betreffende recreatie.

Tabel 0-4 Huidige gebruik (Recreatie) binnen het Natura 2000-gebied Donkse Laagten.

Gebruik	Opmerking bij gebruik	Wie	Deelgebied/ locatie	Omvang/ frequentie	Wijziging
Wandelen en fietsen	Donkse Laagten is opengesteld voor wandelen en fietsen op wegen en paden. In de periode buiten het broedseizoen, namelijk van 1 juli tot 1 maart, zijn loslopende honden toegestaan op de wegen en paden.		Wandel- en fietspaden	Jaarrond	-
Kamperen	In Donkse Laagten kan in beperkte mate gekampeerd worden op een paalkampeerterrein van Staatsbosbeheer.		Paalkampeer terrein	Jaarrond	-
Excursies	Staatsbosbeheer verzorgt onder begeleiding van een deskundige gids excursies door Donkse Laagten.	SBB		Incidenteel	-
Onderhoud recreatieve voorzieningen	Staatsbosbeheer voert diverse onderhoudsmaatregelen uit aan de recreatieve voorzieningen in Donkse Laagten.	SBB		Incidenteel	-
Varen	Op de Groote- of Achterwaterschap wordt met (gemotoriseerde) boten en met kano's gevaren. Voor het varen met (motor)boten op de Groote- of Achterwaterschap is een vergunning van het waterschap nodig. In het voorjaar en de zomer wordt regelmatig gevaren met kano's en (motor)boten.		Achterwaterschap	Jaarrond, overwegend in de zomer	Neemt sterk toe in zomer
Sportvissen	De Groote- of Achterwaterschap wordt gebruikt als vislocatie. Dit gebeurt vanaf de kant of in een bootje. Om hier te mogen vissen is een vergunning van het waterschap nodig.		Achterwaterschap	Dagelijks in voorjaar en zomer. Soms in najaar	-
Schaatsen	Wanneer er ijs ligt, kan er op de Groote- of Achterwaterschap worden geschaatst.		Achterwaterschap	Wanneer er ijs ligt.	-
Sportvliegen	Boven Donkse Laagten wordt gevlogen met sportvliegtuigen.			Af en toe	-
Luchtballonvaart	De minimale vlieghoogte boven natuurgebieden is 305 meter conform de Gedragscode voor de recreatieve luchtvaart en de Gedragscode Ballonvaart. Vaarten vinden voornamelijk plaats in de eerste twee uur na zonsopgang en de laatste twee uur voor zonsondergang.			In de winterperiode is het niet toegestaan om luchtballonnen te laten landen	-
Paragliden	Boven Donkse Laagten wordt gevlogen door paragliders.			Zomer en najaar	-

Wandelen en fietsen

Effectenbeschrijving

Donkse Laagten is opengesteld voor wandelen en fietsen op wegen en paden. In de periode buiten het broedseizoen, namelijk van 1 juli tot 1 maart, zijn loslopende honden toegestaan op de wegen en paden.

Wanneer in de winterperiode gerecreëerd wordt, kan dit in principe een verstorende invloed (geluidsverstoring en visuele verstoring) hebben op aanwezige kolganzen, brandganzen en kleine zwanen. Hoewel er een toenemende recreatiedruk is waargenomen door de terrein beherende organisaties, lijken de negatieve effecten (geluidsverstoring en visuele verstoring) beperkt. Dit komt doordat de recreatiedruk plaatsvindt buiten de overwinteringsperiode van de vogelrichtlijnsoorten in Donkse Laagten, of zeer incidenteel en lokaal plaatsvinden. Daarmee worden negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstelling door ruimte en tijd grotendeels uitgesloten.

De gemiddelde alert afstand van foeragerende en overwinterende kolganzen en brandganzen bij wandelaars en fietsers is 1.325 m (Krijgsveld et al., 2008) en de opvliegafstand is 566 m. Voor kleine zwanen is de gemiddelde alert afstand 400 m (Krijgsveld et al., 2008) en de opvliegafstand 175 m. De wandel- en fietspaden grenzen echter direct aan het foerageer- en rustgebied voor de ganzen en kleine zwanen. Hierdoor kan wandelen en fietsen in de winterperiode in principe een verstorende invloed (geluidsverstoring en visuele verstoring) hebben op aanwezige kolganzen, brandganzen en kleine zwanen. Omdat wandelen en fietsen (met honden) alleen op de wegen en paden plaatsvindt en de dieren in het veld niet benaderd kunnen worden, vormen recreanten en hun huisdieren voor de dieren echter een voorspelbare situatie. Wandelaars en fietsers vormen geen bedreiging voor de dieren, waardoor er gewenning optreedt. De verstoring die ontstaat door wandelen en fietsen (met honden) in Donkse Laagten is dan ook dermate beperkt, dat invloed op de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan als verwaarloosbaar beoordeeld is.

Beoordeling

Significante negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Kamperen

Effectenbeschrijving

In Donkse Laagten kan in beperkte mate gekampeerd worden op een paalkampeerterrein van Staatsbosbeheer. Het terrein is alleen te voet of per fiets bereikbaar. Het kampeerterrein biedt plaats aan maximaal drie trekkerstenten die binnen een straal van 10 m van de paal moeten staan. Open vuur is verboden en de enige voorziening is een waterpomp.

Wanneer er in de winterperiode gekampeerd wordt, kan dit in principe een verstorende invloed (geluidsverstoring en visuele verstoring) hebben op aanwezige kolganzen, brandganzen en kleine zwanen. Het kamperen gebeurt echter extensief: er zijn alleen af en toe maximaal drie kleine tentjes aanwezig. Bovendien vindt het kamperen doorgaans niet of nauwelijks in de winterperiode plaats. Verstoring van ganzen en kleine zwanen zal hierdoor niet of nauwelijks optreden. Negatieve effecten van kamperen zijn dan ook dermate beperkt dat invloed op de instandhoudingsdoelen voor de kolgans, brandgans en de kleine zwaan als verwaarloosbaar beoordeeld is.

Beoordeling

Significante negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Excursies

Effectenbeschrijving

Staatsbosbeheer verzorgt onder begeleiding van een deskundige gids excursies door Donkse Laagten. Hierbij kan het gebied worden betreden. Wanneer de excursies in de winterperiode gegeven worden, kan dit in principe een verstorende invloed (geluidsverstoring en visuele verstoring) hebben op aanwezige kolganzen, brandganzen en kleine zwanen. Staatsbosbeheer houdt echter bij het geven van excursies rekening met deze vogelsoorten. Vooraf beoordeelt Staatsbosbeheer of de excursie mogelijk is zonder dat er verstoring van de aanwezige ganzen en kleine zwanen optreedt. Alleen wanneer er geen verstoring optreedt, vinden de excursies plaats. Hierdoor treden er geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan op.

Beoordeling

Significante negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Onderhoud recreatieve voorzieningen

Effectenbeschrijving

Staatsbosbeheer voert diverse onderhoudsmaatregelen uit aan de recreatieve voorzieningen in Donkse Laagten. Wanneer de onderhoudswerkzaamheden in de winterperiode uitgevoerd worden, kan dit in principe een verstorende invloed (geluidsverstoring en visuele verstoring) hebben op aanwezige kolganzen, brandganzen en kleine zwanen. Staatsbosbeheer houdt bij het uitvoeren van de werkzaamheden echter rekening met deze vogelsoorten. Voorafgaand aan de activiteit wordt beoordeeld of er verstoring van kleine zwanen of een groep (van meer dan 100 individuen) kolganzen of brandganzen plaats zal vinden. Wanneer dit het geval kan zijn, wordt de activiteit op dat moment niet uitgevoerd. Door deze werkwijze treden geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen voor de kolgans, brandgans en de kleine zwaan op.

Beoordeling

Significante negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Varen

Effectenbeschrijving

Op de Groote- of Achterwaterschap wordt met (gemotoriseerde) boten en met kano's gevaren. Voor het varen met (motor)boten op de Groote- of Achterwaterschap is een vergunning van het waterschap nodig. In het voorjaar en de zomer wordt regelmatig gevaren met kano's en (motor)boten. Wanneer in de winterperiode gevaren wordt, kan dit in principe een verstorende invloed (geluidsverstoring en visuele verstoring) hebben op aanwezige kolganzen, brandganzen en kleine zwanen. In de winterperiode wordt er echter nauwelijks gevaren op de Groote- of Achterwaterschap, waardoor verstoring van kolgans, brandgans en kleine zwaan in de winterrustperiode minimaal zal zijn. Negatieve effecten van varen met kano's en (motor)boten op de Groote- of Achterwaterschap zijn dan ook dermate beperkt dat invloed op de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan als verwaarloosbaar beoordeeld is.

Beoordeling

Significante negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Sportvissen

Effectenbeschrijving

De Groote- of Achterwaterschap wordt gebruikt als vislocatie. Dit gebeurt vanaf de kant of in een bootje. Om hier te mogen vissen is een vergunning van het waterschap nodig. In het voorjaar en de

zomer wordt er vrijwel dagelijks gevist door sportvissers. In het najaar en winter wordt er af en toe gevist.

Wanneer in de winterperiode gevist wordt, kan dit in principe een verstorende invloed (geluidsverstoring en visuele verstoring) hebben op aanwezige kolganzen, brandganzen en kleine zwanen. Het vissen vindt echter vooral plaats in de omgeving van de Zijdebrug. Nabij de Zijdebrug wordt de potentiële verstoring van kolgans, brandgans en kleine zwaan enorm teruggebracht doordat begroeiing de sportvissers aan het zicht van de vogels onttrekt. Ook is er sprake van een scheiding in ruimtegebruik: kolgans, brandgans en kleine zwaan bevinden zich in het algemeen niet in de directe nabijheid van deze locatie. In de winterperiode wordt er nauwelijks gevist op de Groote- of Achterwaterschap, waardoor verstoring van kolgans, brandgans en kleine zwaan in de winterrustperiode minimaal zal zijn. Negatieve effecten van sportvissen zijn dan ook dermate beperkt dat invloed op de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan als verwaarloosbaar beoordeeld is.

Beoordeling
Significante negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Schaatsen

Effectenbeschrijving
Wanneer er ijs ligt, kan er op de Groote- of Achterwaterschap worden geschaatst. In dat geval worden tevens schaatsevenementen georganiseerd. Op het gedeelte in Donkse Laagten zijn bij deze evenementen geen kraampjes, stempelposten en geluidsinstallaties aanwezig en is er geen sprake van toeschouwers op oevers. Ook op de waterplassen in Donkse Laagten wordt geschaatst wanneer er voldoende ijs ligt.

Door het schaatsen treden er geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan op. Deze vogelsoorten zijn namelijk niet meer aanwezig in Donkse Laagten als er ijs op de Groote- of Achterwaterschap en de waterplas ligt. In die situatie zoeken de ganzen en zwanen het open water op langs de grote rivieren en in Zeeland (mondelinge mededeling, Staatsbosbeheer). Hierdoor treden er geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan op.

Beoordeling
Significante negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Sportvliegen

Effectenbeschrijving
Boven Donkse Laagten wordt gevlogen met sportvliegtuigen, luchtballonnen en paragliders. Voor al deze activiteiten wordt verwacht dat de Gedragscode voor de Recreatieve luchtvaart is onderschreven door de gebruiker/bestuurder. Hierin is aangegeven dat natuurbeschermingsgebieden bij de planning en tijdens de vluchtuitvoering in principe zoveel mogelijk vermeden zullen worden. Indien het vliegen boven natuurbeschermingsgebieden niet valt te vermijden, wordt een vlieghoogte van minimaal 1000 voet (305 m) aangehouden.

De minimale vlieghoogte van sportvliegtuigen boven Donkse Laagten valt binnen de alertafstand van overwinterende kolganzen, brandganzen en kleine zwanen die een marge heeft van 625 m tot maximaal 1220 m (Heunks et al., 2007 in Krijgsveld et al., 2008). In de winterperiode leiden laagvliegende sportvliegtuigen dan ook tot verstoring van de aanwezige overwinterende ganzen en kleine zwanen. Wanneer echter de Gedragscode voor de Recreatieve luchtvaart gevolgd zal worden, wordt het aantal vliegtuigen dat direct boven Donkse Laagten vliegt sterk beperkt. Alleen als het niet

anders kan, zal een vliegroute over Donkse Laagten genomen worden. De verstoring die ontstaat door vliegen met sportvliegtuigen boven Donkse Laagten is dan ook dermate beperkt, dat invloed op de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan als verwaarloosbaar beoordeeld is.

Beoordeling
In het eerste beheerplan werd een voorwaarde gesteld voor sportvliegen. Wanneer het gebruik volgens deze beschrijving wordt uitgevoerd, zijn significant negatieve effecten op Natura 2000 habitattypen en leefgebieden uitgesloten, daarom is deze voorwaarde als kenmerk van het gebruik[1] ook in het tweede beheerplan opgenomen.

Kenmerk van het gebruik
In de winterperiode (1 oktober – 30 april) heeft vliegen met sportvliegtuigen een verwaarloosbaar effect op de instandhoudingsdoelen indien de Gedragscode voor de Recreatieve Luchtvaart gevolgd wordt. Het volgen van deze gedragscode is daarom als kenmerk van het gebruik in het beheerplan opgenomen.

Luchtballonvaart

Effectenbeschrijving
Boven Donkse Laagten wordt gevlogen met luchtballonnen. De ballonvaarten vinden voornamelijk plaats in de eerste twee uur na zonsopgang en de laatste twee uur voor zonsondergang. De minimale vlieghoogte boven natuurgebieden voor luchtballonnen is 305 meter conform de Gedragscode voor de recreatieve luchtvaart en de Gedragscode Ballonvaart. De KNVvL (Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart), afdeling ballonvaart, heeft daarbij een onderzoek laten uitvoeren naar ballonvaart in relatie met Natura 2000-gebieden. Op basis hiervan is een gedragscode vastgesteld die, in aanvulling op de reguliere gedragscode ballonvaart specifiek gericht op Natura 2000-gebieden, geldend is voor alle ballonvaarders in Nederland. In deze aanvullende gedragscode staat onder andere:

- De ballonvaarder vermijdt zoveel mogelijk het op lage hoogte varen boven en/of landen in of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden of daaraan verwante gebieden.
- De ballonvaarder houdt boven natuurgebieden een vaarhoogte aan van tenminste 1000ft AGL (305 meter).

In de reguliere gedragscode is daarnaast aangegeven dat een ballonvaarder voor aanvang van de vlucht een kaart moet hebben waarop gevoelige gebieden staan aangegeven.

Wanneer er in de winterperiode boven Donkse Laagten gevlogen wordt, kan dit in principe een verstorende invloed (geluidsverstoring en visuele verstoring) hebben op aanwezige kolganzen, brandganzen en kleine zwanen. De alertafstand van overwinterende kolganzen, brandganzen en kleine zwanen heeft een marge van 225m tot maximaal 700m. In de winterperiode leiden luchtballonnen soms dan ook tot lokaal zeer intensieve verstoring van de aanwezige overwinterende ganzen en kleine zwanen. Er kunnen duizenden vogels tegelijk verstoord worden, hetgeen is vastgesteld door diverse waarnemers (mondelinge mededeling, Staatsbosbeheer). Luchtballonvaarten vinden met name plaats in het zomerhalfjaar. In de winterperiode is de hoeveelheid luchtballonvaarten vrij beperkt. Uit de inventarisatiegegevens van de laatste decennia

[1] Indien er een voorwaarde van het gebruik voortkomt uit het 1e beheerplan en het gebruik niet is gewijzigd, is de "voorwaarden" overgenomen als "kenmerk van het gebruik" in een gedetailleerde beschrijving (in termen van waar, wanneer, hoe vaak etc). Het gebruik is alleen op basis van deze beschrijving getoetst en afwijkingen daarvan zijn direct vergunningplichtig.

blijkt daarnaast dat er ‘s winters nog steeds groepen kolganzen, brandganzen (overdag en ’s nachts) en kleine zwanen (’s nachts) aanwezig zijn in Donkse Laagten, ondanks dat er gedurende al die jaren (beperkt) gevlogen is boven het gebied. De verstoring die ontstaat door vliegen met luchtballonnen boven Donkse Laagten is dan ook beperkt. De verstoring is echter niet zodanig beperkt dat de invloed op de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan als verwaarloosbaar kan worden beoordeeld. Indien de minimale vlieghoogte van luchtballonnen boven Donkse Laagten in de periode van 1 oktober tot en met 30 april tenminste gelijk is aan de minimale alertafstand van overwinterende kolganzen, brandganzen en kleine zwanen, zoals in de aanvullende gedragscode is opgenomen, kan de invloed op de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan wel als verwaarloosbaar worden beoordeeld. In overeenkomst met de genoemde gedragscodes wordt de minimale vlieghoogte van 305m aangehouden in het beheerplan.

Het landen van luchtballonnen leidt tot lokaal zeer intensieve verstoring van de aanwezige overwinterende ganzen en kleine zwanen. In de winterperiode is het dan ook niet toegestaan om luchtballonnen te laten landen in Donkse Laagten.

Beoordeling
In het eerste beheerplan werden er voorwaarden gesteld voor luchtballonvaart. Wanneer het gebruik volgens deze beschrijving wordt uitgevoerd, zijn significant negatieve effecten op Natura 2000 habitattypen en leefgebieden uitgesloten, daarom zijn deze voorwaarden als kenmerken van het gebruik ook in het tweede beheerplan opgenomen.

Kenmerk van het gebruik
In de winterperiode (1 oktober – 30 april) is er een verwaarloosbaar effect indien een minimale vlieghoogte van 305m wordt aangehouden. Hieraan wordt voldaan wanneer ballonvaarders zich houden aan de Gedragscode recreatieve luchtvaart en de Gedragscode Ballonvaart waarin eveneens 305m als minimale vlieghoogte wordt aangehouden. Landen met luchtballonnen in Donkse Laagten heeft in de winterperiode een groot effect op de instandhoudingsdoelen. Hoewel de hier gestelde kenmerken van het gebruik worden gedekt door de gedragscode ballonvaart boven Natura 2000-gebieden wordt dit gebruik beschreven met de volgende kenmerken:

- minimale vlieghoogte in de winterperiode van 305m;
- landingsverbod in de winterperiode.

Paragliden

Effectenbeschrijving
Boven Donkse Laagten wordt gevlogen door paragliders. Dit gebeurt met name in de zomermaanden. Er wordt echter ook (vroeg) in het voorjaar met paragliders gevlogen. De frequentie is dan wel lager dan in de zomermaanden.

Wanneer er in de winterperiode (1 oktober tot en met 30 april) boven Donkse Laagten gevlogen wordt, kan vliegen met een paraglider - net zoals bij luchtballonnen het geval is - voor veel verstoring (geluidsverstoring en visuele verstoring) zorgen op de aanwezige kolganzen, brandganzen en kleine zwanen. De verstoring die ontstaat door vliegen met paragliders boven Donkse Laagten is vanwege de lage frequentie in de winterperiode beperkt, maar niet zodanig beperkt dat de invloed op de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan als verwaarloosbaar kan worden beoordeeld. Indien in de periode van 1 oktober tot en met 30 april door paragliders een minimale vlieghoogte boven Donkse Laagten wordt gehanteerd die tenminste gelijk is aan de minimale alertafstand van overwinterende kolganzen, brandganzen en kleine zwanen wordt de invloed op de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan als verwaarloosbaar beoordeeld.

Conform de Gedragscode recreatieve luchtvaart wordt in het beheerplan echter ook de minimale vlieghoogte van 305m aangehouden.

Beoordeling
In het eerste beheerplan werden er een voorwaarde gesteld voor sportvliegen. Wanneer het gebruik volgens deze beschrijving wordt uitgevoerd, zijn significant negatieve effecten op Natura 2000 habitattypen en leefgebieden uitgesloten, daarom is deze voorwaarde als kenmerk van het gebruik ook in het tweede beheerplan opgenomen.

Kenmerk van het gebruik
In de winterperiode (1 oktober – 30 april) heeft paragliden een verwaarloosbaar effect op de instandhoudingsdoelen indien een minimale vlieghoogte van 305m wordt aangehouden, conform de Gedragscode recreatieve luchtvaart. Deze minimale vlieghoogte is daarom als kenmerk van gebruik in het beheerplan opgenomen.

Overige gebruik

In de onderstaande paragrafen staat het huidig gebruik en de uitkomst van de voortoets beschreven betreffende overig gebruik.

Tabel 0-5 Huidige gebruik (Overig gebruik) binnen het Natura 2000-gebied Donkse Laagten.

Gebruik	Opmerking bij gebruik	Wie	Deelgebied/ locatie	Omvang/ frequentie	Wijziging
Gemotoriseerd verkeer	Binnen Donkse Laagten liggen geen openbare autowegen. Alleen bestemmingsverkeer maakt gebruik van de wegen die door Donkse Laagten lopen.	-	-	Niet intensief	-
Defensie	Laagvlieggebied voor defensie, gebeurt sporadisch (mogelijk ook in de winter)	Defensie	-	Sporadisch	-

Gemotoriseerd verkeer

Effectenbeschrijving
Binnen Donkse Laagten liggen geen openbare autowegen. Alleen bestemmingsverkeer maakt gebruik van de wegen die door Donkse Laagten lopen. De wegen binnen Donkse Laagten worden niet intensief gebruikt door gemotoriseerd verkeer. Er is soms sprake van verkeer op het fietspad dat daar niet is toegestaan.

Door het extensief gebruik door gemotoriseerd verkeer is een mogelijk negatieve invloed op de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan verwaarloosbaar.

Beoordeling
Significante negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Defensie

Effectenbeschrijving
Donkse laagten valt binnen een laagvlieggebied van defensie, hierdoor komt laagvliegend luchtverkeer boven Donkse Laagten incidenteel voor. Laagvliegend luchtverkeer heeft een negatieve invloed op de instandhoudingsdoelen in Donkse Laagten, deze activiteit vindt slechts incidenteel plaats. De negatieve effecten zijn in de winterperiode niet verwaarloosbaar, maar door de lage frequentie wel beperkt.

Beoordeling

Significante effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten, omdat de frequentie, duur en intensiteit van een gebruik niet kan leiden tot een significant negatief effect.

Huidig gebruik buiten het Natura 2000-gebied Donkse Laagten

In de onderstaande paragrafen staat het huidig gebruik en de uitkomst van de voortoets beschreven betreffend het huidig gebruik buiten het Natura 2000-gebied Donkse Laagten.

Tabel 0-6 Huidige gebruik buiten het Natura 2000-gebied Donkse Laagten.

Gebruik	Opmerking bij gebruik	Wie	Deelgebied/ locatie	Frequentie
Landbouw	De landbouw rond het Natura 2000-gebied Donkse Laagten bestaat voornamelijk uit melkveebedrijven. De agrarische activiteit bestaat uit bemesten, gewasbeschermingsmiddelen gebruiken en normale agrarische bedrijfsvoering, zoals bewerken van de bodem met machines, zaaien, beweiden.	Melkveebedrijven	-	-
Molen	De Broekmolen wordt beheerd door de Stichting tot Instandhouding van Molens in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden (SIMAV).	Met toestemming waterschap	Ten zuidwesten en in directe omgeving van de uitstekken bij de Zijdebrug	Af en toe
Jacht en schadebestrijding	Buiten de grenzen van Donkse Laagten vindt jacht en schadebestrijding plaats. Dit gebeurt door het plaatsen van plastic zakken en linten en met (ondersteunend) afschot.	-	-	-
Verkeer rondom Donkse Laagten	Op een afstand van circa 600 m ten noorden van Donkse Laagten loopt de provinciale weg N480A (Middenpolderweg). Direct ten westen van Donkse Laagten loopt de N481A (Zijdeweg). Dit zijn de ontsluitingswegen in dit gedeelte van de Alblasserwaard die in de omgeving van Donkse Laagten gelegen zijn. Verder loopt de Geerweg vlak langs de zuidoostpunt van Donkse Laagten.	Verkeer	Noorden, westen en zuidoosten.	-

Landbouw

Effectenbeschrijving

De landbouw rond het Natura 2000-gebied Donkse Laagten bestaat voornamelijk uit melkveebedrijven.

De normale agrarische bedrijfsvoering, zoals bewerken van de bodem met machines, zaaien, beweiden en dergelijke, zorgt voor het aanbod van preferent voedsel voor de overwinterende ganzensoorten en kleine zwaan. Ook draagt het bij aan de gewenste openheid van het gebied.

Door gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de buurt van Donkse Laagten is er in theorie mogelijk effect op de instandhoudingsdoelen. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is geregeld in de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Die wet gaat onder andere over het toelatingsbeleid van middelen, waarbij onder andere wordt gekeken naar de externe effecten. Bij de huidige toepassing (voorschriften, afstanden tot perceelsgrens) is er bij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op lage gewassen geen effect op naastgelegen percelen. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen heeft dan ook geen negatieve effecten op het behalen van de instandhoudingsdoelen.

Als gevolg van het toedienen van meststoffen aan agrarische percelen kunnen voedingsstoffen (met name stikstof en fosfor) uitspoelen naar het grondwater en afspoelen naar omringende sloten. Negatieve effecten van eventuele uitspoeling van meststoffen naar het grondwater zijn echter

dermate beperkt dat invloed van bemesten op de instandhoudingsdoelen, voor wat betreft de kwaliteit van het grondwater, als verwaarloosbaar beoordeeld is.

In principe kan agrarisch gebruik in de winter een verstorende invloed (geluidsverstoring en visuele verstoring) hebben op aanwezige kolganzen, brandganzen en kleine zwanen in Donkse Laagten. De meeste activiteiten worden mechanisch, met verschillende soorten tractoren en machines, uitgevoerd. Een klein aantal activiteiten wordt te voet en handmatig uitgevoerd. De gemiddelde alertafstand van foeragerende en overwinterende kolganzen en brandganzen bij landbouwactiviteiten en personen te voet is 1325 m en de gemiddelde opvliegafstand is 566 m (Krijgsveld et al., 2008). Voor kleine zwanen is de gemiddelde alertafstand 400 m en de gemiddelde opvliegafstand 175 m (Krijgsveld et al., 2008). De aanwezigheid van tractoren, machines en personen vormt echter geen bedreiging voor kolgans, brandgans en kleine zwaan, waardoor er gewenning optreedt. Daarnaast vinden de werkzaamheden over het algemeen niet intensief en verspreidt plaats in de winterperiode, waardoor verstoring van kolgans, brandgans en kleine zwaan klein zal zijn.

Ook is het mogelijk dat agrarisch activiteiten in het omliggende gebied, vogels naar Donkse Laagten laat uitwijken, waar geen activiteiten plaatsvinden. Dit heeft dan een positief effect op het aantal vogels in Donkse Laagten. Negatieve effecten van normale agrarische activiteiten zijn dan ook dermate beperkt dat invloed van op de instandhoudingsdoelen als verwaarloosbaar beoordeeld is.

Beoordeling
Significante negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Molen

Effectenbeschrijving
In het zuidwesten van Donkse Laagten, in de directe omgeving van de uitstekken bij de Zijdebrug, staat de Broekmolen. De molen wordt beheerd door de Stichting tot Instandhouding van Molens in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden (SIMAV). De Broekmolen heeft geen maalfunctie meer, maar draait af en toe nog wel. Dit gebeurt met toestemming van Waterschap Rivierenland.

Het draaien van de molen wordt door kolgans, brandgans en kleine zwaan niet als verstorend ervaren, omdat het een regelmatig bewegend patroon is dat zich op één locatie voordoet. Hierdoor treden geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan op.

Beoordeling
Significante negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Faunabeheer

Effectenbeschrijving
Buiten de grenzen van Donkse Laagten vindt jacht en schadebestrijding plaats conform faunabeheerplannen en afgegeven vergunningen/toestemmingen. Wanneer er in de winterperiode afschot plaatsvindt in de omgeving van Donkse Laagten, kan dit in principe een verstorende invloed (geluidsverstoring en visuele verstoring) hebben op aanwezige kolganzen, brandganzen en kleine zwanen.

Wanneer er in de winterperiode rondom Donkse Laagten afschot plaats vindt, kan dit een verstorende invloed hebben op aanwezige kolganzen, brandganzen en kleine zwanen in Donkse Laagten. Uit de inventarisatiegegevens van de laatste decennia blijkt echter dat er in de winterperiode groepen kolganzen, brandganzen (overdag en ’s nachts) en kleine zwanen (’s nachts) aanwezig zijn in Donkse Laagten, ondanks dat er gedurende al die jaren jacht en schadebestrijding heeft plaatsgevonden. De verstoring die ontstaat door jacht en schadebestrijding

rondom Donkse Laagten zal daarom dermate beperkt zijn, dat invloed op de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan als verwaarloosbaar beoordeeld is.

Beoordeling
Significante negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Verkeer rondom Donkse Laagten

Effectenbeschrijving
Op een afstand van circa 600 m ten noorden van Donkse Laagten loopt de provinciale weg N480A (Middenpolderweg). Direct ten westen van Donkse Laagten loopt de N481A (Zijdeweg). Dit zijn de ontsluitingswegen in dit gedeelte van de Alblasserwaard die in de omgeving van Donkse Laagten gelegen zijn. Verder loopt de Geerweg vlak langs de zuidoostpunt van Donkse Laagten.

Voertuigen vormen geen bedreiging voor kolgans, brandgans en kleine zwaan, waardoor er gewenning optreedt. De verstoring die ontstaat door verkeer op de wegen rondom Donkse Laagten is dan ook dermate beperkt, dat invloed op de instandhoudingsdoelen voor kolgans, brandgans en kleine zwaan als verwaarloosbaar beoordeeld is.

Beoordeling
Significante negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.